

ARDEALUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

ABONAMENTE:

Particulari	1 an	6 luni
Autorități, bănci și întreprinderi industriale și comerciale	500	250
Publicații cm.-patrat	1000	500
	Lei	5.

Director:
TRAIAN CHIRILĂ

Redacția și administrația
Str. Minerva No. 7.
CLUJ. TELEFON 444

Incurajarea industriei naționale

Propunerile Camerei de Comerț din Cluj

Camera de Comerț din Cluj, în ultima sedință a Consiliului său de administrație, a luat în discuție o serie de propuneri concrete în legătură cu încurajarea industriei naționale. Punctul de plecare al acestor propuneri, e că parte din dispozițiile legii pentru încurajarea industriei naționale au fost scoase din vigoare iar avantajele ce se mai acordă încă nu corăspund pe de-a întregul scopului urmărit de legiuitor.

Așa de pildă, astăzi orice întreprindere industrială poate profita de avantajele legii, fără să se țină seama dacă aceste avantaje sunt motivate de satisfacerea consumului intern. Normal ar fi, ca numai acele ramuri de industrie, cari nu acopere în întregime nevoile consumației interne să fie împărțite de foloasele legii pentru încurajarea industriei naționale, căci numai acele au de luptat, pentru câștigarea pieței interne, cu forța concurenței străine.

Propunerile practice ale Camerei de Comerț din Cluj gravitează în jurul următoarelor puncte:

1. Menținerea articolului 11 din lege, relativ la scutirea de impozite.

Interpretarea mai largă a articolului 3, privitor la reducerile de transport pe C. F. R.

3. La livrările către oficiile publice, industriașii români să se bucure de o preferință de 10 la sută asupra efectelor străine.

4. Statul să dea industriilor în formație un ajutor în bani și în mașini.

5. Trimiterea industriașilor în străinătate, pentru a se perfecționa.

6. Scutirea de taxe de export pentru fabricațiile industriei naționale, cari sunt pregătite din materii prime produse în țară.

7. Acordarea de premii de către stat, după exportul unor anumite produse.

Această din urmă chestiune prezintă, într'adevar, și un interes de ordin general. Prin dezvoltarea firească a industriei naționale unele ramuri de industrie au ajuns în situația ca să poată satisface cerințele consumului intern în întregime, dar au și surplus în producție, pe care sunt siliți să-l desfacă în străinătate. Este un curent firesc că fabricile doresc a-și mări producția pentru că prin mărire să-și reducă cheltuielile de regie și din acest motiv trebuie să-și caute debușuri în străinătate.

Se poate observa concurența cea mare între fabricile diferitelor țări pentru cucerirea piețelor. Statele

străine în aceste lupte mari vin într'ajutorul industriei, dându-i tot concursul, în ce privește înlesnirea exportului. Favorurile acordate de către state sunt atât de considerabile, în cât dau toate posibilitățile către un rezultat bun în concurența mondială. Avem exemple foarte bune din experiența noastră, când pe piețele îndigene avem să luptăm cu concurența fabricilor străine chiar și în acele branșe în cari avem producție superioară abundentă și am putut observa cu regret, că pe lângă diferența de transport și taxe de import, unele fabricații străine sunt de multeori mai eficiente, decât cele ale noastre, ba chiar și mai eficiente, decât acasă în țară unde ele se produc (dumping).

Este fapt că industria noastră națională astăzi este în general superioară celei a statelor vecine dinspre orient. Constatarea acestui fapt trebuie să ne dea un impuls de care să ne folosim pentru cucerirea acestor piețe prin exportul produselor noastre. Luând însă în considerare taxele noastre de export taxele de import a țării respective, diferența rezultată din taxele de transport rezultă, că nu putem avea nici o speranță în reușita acestei încercări. Vom fi necondiționat învinși de acele state cari acordă industriei sale mai mari avantaje.

Am putea enumăra la infinit, ce favoruri rezultă din urcarea producției. Numărul lor este atât de mare ca al desavantajelor ce rezultă din reducerea producției. Intrucă industria noastră va fi avizată numai la consumul intern, pe aceasta durată nici nu putem conta la o dezvoltare bruscă. Dar nu trebuie să continuăm o luptă teoretică pentru justificare afirmațiilor noastre. Pur și simplu ne referim la statele apusene, cari este în genere cunoscut — acordă toate avantajele înșirate sub punctele 6—8. Atunci, când aceste state industrializate, cari au legături timp îndelungat cu țările orientale, sunt introduse și cunoscute bine de consumatori, dezvoltarea exportului în mod artificial, țara noastră iese chiar forțată de a imita aceste țări cu industrie mai inferioară ne dă nouă înțâitate.

— Incepând cu 1 Ianuarie consiliul orașului Cluj va urca prețul maximal al făinei cu 1 leu la kg. și astfel prețurile vor fi următoarele: făină de pâne 15 lei, făină de fier 16 lei și făină nula 17 lei.

Aplicarea Bugetului 1926

Ordonanțarea plăților

Ministerul de Finanțe a transmis tuturor adminisrațiilor financiare din țară câte un ordin de credit cu specificarea sumelor nec-sare mandatărilor de plăți ce urmează să se facă în cursul primelor 6 luni din exercițiul viitor, cuprinzând noul prim spor de 40 la sută acordat funcționarilor cu începere dela 1 Ianuarie 1926.

Creșterile ce au fost delegate administrațiilor financiare s'au fixat de ministerul de finanțe având în vedere atât cheltuielile făcute de fiecare administrație în 1925, cât și fondul bugetar prevăzut în exercițiul 1926, și ele reprezintă maximum la care se vor putea ridica cheltuielile îngăduite în cursul primelor 6 luni ale noului exercițiu.

Cheltuielile ce nu pot fi făcute lunar, cum sunt chiriile care trebuiesc plătite la date fixe, aprovizionările cu lemne, care trebuiesc făcute în cursul verii, etc. vor fi efectuate la timpul lor, mandatându-se suma ce s'a delegat în acest scop într'una sau două rate anuale.

Aprovizionările pe timp îndelungat nu sunt admise (art. 42 din legea contabilității) pentru că dacă toate aprovizionările s'ar face anticipat la toate departamentele, bugetul statului care se alimentează din încasări lunare nu le-ar putea suporta, mai ales că în primele luni ale exercițiului când încasările sunt mai mici.

Statele de lefuri se vor întocmi, prevăzându-se coloanele cu diferitele drepturi ale funcționarilor în aceeași ordine ca și până acum, adică: după numele funcționarului, gradul, clasa și numărul de zile servite, se va înscrie salariul brut corespunzător, micșorat cu 16 la sută (rețineri curențiale Casei generale de pensuni) în coloana următoare se va trece diurna fixă (a controlorilor) micșorată de asemenea cu 10 la sută. Restul coloanelor va urma în ordinea următoare: indemnitatea de chirie (cota și suma), totalul indemnitațiilor de scumpete acordate până la 31 Decembrie 1925, noul spor de 40 la sută, ajutorul de familie (numărul copiilor și suma), totalul general, impozitul de 4 și 8 la sută și suma de plată, rezervându-se bine înțeles coloane pentru $\frac{1}{4}$ din salariu, sporul retribuției, etc.

Intru cât inspectorii financiare au fost trecuți prin noul buget la personalul serviciului exterior, mandatarea salariilor lor se va face de către administrația financiară de reședință.

Mandatarea cheltuielilor privitoare pe exercițiul 1925 va continua până la 30 Aprilie 1926 și nu se va plăti asupra unui exercițiu cheltuieli privitoare pe alt exercițiu.

În cazul când în serviciul administrațiilor sunt detașați controlori cărora li s'au ridicat delegațiile, la plata salariilor lor se va scădea diurna fixă de lei 200, iar sporul pe 1925 se va micșora cu 60 lei. Noul spor pe 1926 se va calcula în raport cu sumele rămase.

Traficul de mărfuri cu străinătatea

Cu începere dela 1 Ianuarie 1926 s'a deschis traficul direct de mărfuri între România, Franța și Elveția, pe toate rutele, afară de Iugoslavia și Italia.

Aceste transporturi se vor efectua cu scrisori de trăsură directe, iar taxarea se va face după aceleaș norme ca și în traficul direct cu Austria și Polonia.

Inundații în Ungaria

Revărsarea unor râuri care își au izvoarele în România, a provocat mari pagube și inundații pe teritoriul ungar. În județele Bekes și Bihor câteva orașe sunt amenințate peste 80.000 jugăre sunt inundate. Circulația pe căile ferate a suferit perturbații. Acțiunea de salvare începută în zilele Crăciunului a avut prea puțin succes. Locuitorii din regiunile amenințate se refugiază. Pagubele sunt extrem de mari, retragerea apelor va dura câteva luni.

Înaintarea declarațiilor de impunere

Conform dispozițiilor pentru veniturile personale trebuie înaintate până la 31 Ianuarie. Acest termen nu va mai fi prelungit. Societățile anonime și firmele obligate să încheie bilanțuri pot înainta declarațiile de impunere cel mai târziu până la 1 Mai 1926. Acest termen deasemenea nu va mai fi prelungit.

Bibl. Univ. Cluj
Nr. 391

Situația pe C. F. R.

— Unde se face transportare —

Credem interesant pentru cititorii noștri să dăm mai jos un rezumat al situației transporturilor pe C. F. R.

Pe linia Teiuș-Arad, între stațiile Nadaș-Berzovia, a fost rupt de ape podul de fier dela profilul 575—576. Traficul de călători pe linia Teiuș-Arad se face numai până la punctele de întrerupere. Transbordarea nu-i posibilă.

Trenurile Expres-Orient No. 1 și 2. și trenurile accelerate No. 101 și 102 au fost îndreptate pe ruta Vârciorova.

Mărfurile sunt îndreptate pe linia Teiuș-Simeria.

Pe linia Teiuș Oradea Mare între Câmpia Turdei-Cânepești s'a rupt podul de fier dela km. 202—4 Traficul de călători se face prin transbordare și numai cu colete de mână fără bagaje. Trenurile mixte au fost suspendate. Deasemenea și cele de mărfuri, afară de distanța Teiuș-Câmpia Turdei, care este deschisă pentru întregul trafic.

Deasemenea circulă și trenurile de carbuni, pe linia Teiuș-Feldioara, R. Zboieni, Târgu-Mureș.

Pe linia Cluj-Oradea Mare circulația este normală.

Pe linia Câmpia Turdei-Turda s'a rupt podul dela ieșirea din stația Turda. Traficul de mărfuri a fost suspendat cel de călători și bagaje se face prin transbordare.

Pe linia Turda-Abrud s'au rupt mai multe poduri mici și

podul mare de fier dela km. 10—11.

Intregul trafic de călători bagaje și mărfuri a fost suspendat.

Pe linia Oradea Mare, Aradlia s'a întrerupt circulația între stațiile Nadap-Tomazda, fără să fie posibilă transbordarea.

Traficul de Mărfuri a fost complet suspendat, iar cel de călători se poate face numai între Oradea Mare, Tomada.

Pe linia Secueni-Simleul Silvaniei, din cauza inundațiile întrerupt întregul trafic între stațiile Săplac și Satu Mare în Sălaj. Circulația trenurilor de călători se menține numai între Secueni și Săplac.

Pe linia Ludoșul de Mureș-Bistrița din cauza slăbirei podului de fier dela km. 89—91. între Magherus Sieu și Chirleș circulația trenurilor de călători se face prin transbordare.

Linia Des-Bistrița a fost întreruptă la Dej din cauza inundațiilor. Traficul de călători, bagaje și mărfuri se face prin transbordare.

Sedința Camerei de Comerț din Cluj

În 28 Decembrie a avut loc sedința Consiliului de administrație a Camerei de Comerț și Industrie din Cluj, sub prezidenția dlui I. F. Negruțiu.

Consiliul a luat unanim la cunoștință numirea dlui Gh. Ionescu directorul Băncii Naționale din Cluj ca reprezentant al Ministerului de Industrie și Comerț, în consiliul Camerei. Tot odată se ia la cunoștință aprobarea bugetului pe 1926 a Camerei și raportul despre înființarea uniunii camerelor.

Se ia în dezbateră reprimarea concurenței ilicite. D. Iacob Molnar este contra mijloacelor drastice de represiune cari — spune dsa — ar stângeni și activitatea comerțului liber.

Consiliul alege ca membri corespondenți ai Camerei pe dnii: Dr. Nicolae Ghiulea prof. univ., Anghel Ștefan inspector vamal, Dr. Alexandru Bözörményi directorul secției Ugir, I. Diamant director la Industria Sârmei, Dr. Elemér Gyárfás,

Carol Jahoda, Augustin Mazuchi inspector comercial, Iuliu Nador inspector C. F. R., Vasile Osvada director de bancă Constantin Petrovici inspector comercial, Iacob Swartz Lad. Stoica (Dej) și Richard Tuffli președintele Sfatului Negustoresc.

Presidiul depune un proiect de modificare a legii pentru dezvoltarea industriei naționale, care este primit fără modificări. Deasemenea se acceptă propunerea prezidiului pentru înființarea cursurilor de specialiști și sprijinirea scoalelor comerciale, camera angajându-se să înființeze un nou fond pentru aceasta în cazul când suma de două sute mii lei pre-

văzută pentru acest scop, nu ar fi suficientă.

În comisiile statistice județene și comunale au fost delegați din partea Camerei, următorii: în județul Sălaj S. Russu în jud. Năsăud I. Aleman în jud. Turda I. Murgău, în jud. Târnava V. Munteanu și în județul Cojocna A. Boer. În comisiunile statistice comunale au fost delegați: N. Petoiescu în Simleul-Silvaniei, Grigore Avram în Zalău. Lad. Stoica în Dej. A. Deak Gherla, Petricaș Aurel în Turda Al. Laurențiu în Bistrița, I. Marțian în Năsăud, Stefan Nyerges în Blaj, Victor Iliescu în Cluj și Mihail Șomlea în Cojocna.

Cursul leului în anul 1925

— O recapitulare —

Avem în fața noastră o diagramă foarte sugestivă, datorită dlui inginer Al. Froda reprezentând fluctuațiile cursului internațional al leului de alungul anului trecut.

Salturile leului, față de valoarea aurului, au fost mai puțin accentuate ca în anul 1924, dar cu toate acestea, nu se poate vorbi de o stabilizare a monedei noastre naționale.

La începutul anului 1925, leul valora ceva mai mult peste 2.00 centime — aur. După o mică creștere, înregistrată până la sfârșitul lui Februarie, leul a scăzut brusc de alungul lunilor de primăvară și de vară, ajungând în Iulie trecut până sub 2 centime aur. S'a ridicat apoi succesiv până în Octombrie, când a atins valoarea lui maximă din acest an: 2.90 centime-aur. Oscilațiile au continuat apoi până la sfârșitul anului între 2.30 și 2.70 centime-aur pentru a înregistra, ca încheiere, o valoare mijlocie: 2.45 centime-aur.

Suntem, prin urmare, foarte de-

parte de o stabilizare efectivă. Cu variații de aproape 30 la sută la fiecare trei luni, leul nu se poate numi stabilizat.

De trei ani încoace, leul se menține, în adevăr, în jurul valorii de 2.50 centime-aur. Aceasta însemnează, că scăderea vertiginoasă a leului de după război a încetat, și nu mai poate fi vorba de o devalorizare a lui. Menținerea valorii mijlocii a leului nu însemnează însă stabilizare, căci o diferență dela 2 centime-aur la 3 centime-aur, în interval de câteva luni se resimte asupra întregii vieți economice.

Fără o politică hotărâtă de stabilizare a leului nu se poate ajunge la acest rezultat dorit de toată lumea. Căci, ceea ce așteptăm cu toții nu e revalorizarea leului, — o operație imposibilă astăzi — ci stabilirea unui raport fix și permanent între puterea de achiziție a leului și valoarea lui în centime-aur.

Abia atunci vom avea bugete reale și vom putea cădi cu încredere pe viitor fără teamă de surprize.

ELEONORA SZILÁGYI S. A.

Fabrică autorizată pentru producerea de liqueururi, romuri și cognac, și

Prima Fabrică Româna de șampanie CLUJ.

PRODUCE:

tot soiul de liqueururi, romuri, cognac și punchuri de prima calitate și igienice autorizate prin legea sanitară.

Șampaniile excelente „Favorit“-sec, „Demit“-sec, „Extra“-sec și „Femina“.

Pivnițele societății sunt aprovizionate cu vinuri provenite din cele mai renumi podgorii aredelenești, din vechiul Regat și podgoriile Aradului.

Specialități: „Rózsamái“, „Som-dulce“ (Corniță), „Rizling-dulce“, „Călugărul-sur“ și vinuri de „Asszu“.

Biroul central, pivnițele și fabrica de șampanie se află în CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 103.

Filiala: în REGHINUL-SĂSESC. (Casă proprie.)

14—52

Judovits Lazar
ENGROS TEXTILE
CLUJ

Plicuri eficiente furni-
zează numai

BOROS

Reg. Ferdinand 2. — Telefon 10-83

Ciuiti „LEMNUL“

CLUJ

Telefon No. 500.

2—2

VIZITATI

cel mai mare magazin de
bijuterii și ceasornice

Fenyő &
Braunfeld

Furnizorii Curții Regale

CLUJ, PIATA UNIRII Nr. 15,
asortat în permanență cu tot felul
de bijuterii fine, ceasornice
de precizie, argintărie și obiecte de
artă

Prețuri ieftine și fixe.
Telefon interurban 643

„CRISTAL“

Spălătorie și văpsitorie chimică

Vopsește și curăță orice rufărie!

Efectuează comenzi și prin poștă!

POTOPUL . . .

— Să se vină în ajutorul industriilor! —

Capriciile neînțelese ale atmosferei au deslăntuit asupra Ardealului, în preajma sărbătorilor Crăciunului, o adevărată urgie de ape. Nici cei mai bătrâni dintre noi nu-și aduc aminte să mai fi văzut vreodată un asemenea prăpăd.

În mai puțin de patruzeci de ore, temperatura s'a ridicat dela — 17 la — 18 grade, adică un salt de 35 grade. Zăpezile, care căzuseră în abundență, s'a topit brusc, inundând câmpiile și sporind considerabil cursul râurilor de munte. Ca și cum n'ar fi fost de-ajuns o ploaie caldă și abundată s'a adăugat zăpezilor topite, producând pe toate văile inundații dezastruoase.

Clujul n'a avut puțin de suferit. Poduri au fost rupte, case au fost surpate, oameni au fost înecați. Dar nenorocirea cea mare s'a abătut de lungul văilor Someșului, Crișului, Arieșului și Murășului. Zăzările n'au putut da decât o validă icoană a realității. Ardealul cu neputință de descris acum, cu de-amănuntul, câte gospodării au fost nimicite cu desăvârșire și câte întreprinderi industriale au căzut pradă potopului.

Această misiune dureroasă, cade în sarcina autorităților administrative, cari sunt datorate să întocmească în fiecare județ o statistică exactă și s'încercă o pagubelor suferite de populație.

Pentru că, într' adevăr, nu putem să ne închipuim, că guvernul a lăsa fără ajutor pe gospodării și pe producătorii rădăni, loviți atât de greu de nenorocirea acestora. Și amintiri, urmările potopului nu avea ecou prețutendenți. Circulația pe căile ferate a fost întreruptă în mai multe puncte. Sunt regiuni întregi care au fost izolate, și a căror aprovizionare suferă o criză acută tocmai în zilele destinate odihnei și bucuriei familiare. Transporturile de mărfuri au încetat. Comerțul a înregistrat cu acest prilej pierderi incalculabile.

Afară de aceasta, sunt daune efective cari trebuiesc reparare, nu numai pentru înținutarea unor averi particulare dar chiar în interesul producției naționale. În nenumărate comune, locuitorii au pierdut toate vitele lor de munte, tot inventarul, lor agricol, și câte uneltele lor. Oamenii acestia nu pot fi lăsați murito-

ri de foame; sunt brațe producătoare, care se întind astăzi după ajutor, și cari nu se cade să rămână pierdute. Mai există apoi o altă categorie de păgubiți, cari merită toată atenția, sunt sute de instalații industriale, unele din ele foarte însemnate, cari au fost aduse imposibilitate de a mai produce. Restaurarea lor se impune, și aceasta nu se poate face fără ajutorul statului.

Iată pentru ce credem că guvernul își va face datoria, și că în cel mai apropiat timp. Consiliu de miniștri va examina problema sub toate aspectele ei, venind în ajutorul tuturor categoriilor de păgubiți de pe urma inundațiilor din Ardeal.

Interesele superioare ale producției naționale o cer!

ARD.

Taxele pe moșteniri

— Cum au fost sporite —

Guvernul a depus în Parlament, încă înainte de vacanța Crăciunului, un proiect de lege prin care se revizuiască toate taxele pe moșteniri.

Când moștenirea sau părțile ce o alcătuiesc, legatele sau liberalitățile vor depăși suma de 20 milioane lei, se va aplica global asupra porțiunilor cari trec de 20.000.000 lei procentul ultimei fracțiuni (dela 10—20.000.000) sporit cu câte 3 la sută pentru fiecare milion sau fracțiune de milion în plus, fără ca maximum acestui procent să poată trece de 40 la sută pentru descendenți, 50 la sută pentru celelalte rude până la al IV-lea grad și 66 la sută pentru străini.

Primele două fracțiuni, cari servesc de bază pentru aplicarea tarifului de mai sus, se vor socoti în prima perioadă de 3 ani dela punerea în aplicare a prezentei legi cu de 10 ori mai mult de cum sunt trecute în acest tarif, iar cele următoare cu de 5 ori mai mult.

Această dispoziție va putea să fie modificată după trecere de 3 ani prin legea bugetară de îndată ce cursul leului față de valoarea lui actuală se va schimba cu mai mult de o treime în raport cu diferența lui din momentul aplicării acestei legi.

Atât soțul cât și soția când urmează la moștenire unul altuia, precum și moștenitorii direcți de primul grad, vor plăti, taxele de succesiune reduse la jumătate dacă averea rămasă nu trece în total de 100.000 lei. — Limita de 100.000 lei se va schimba deplin drept odată cu modificarea bazei de calcul arătată în precedentele alineate, urmând întocmai aceeași variațiune.

Legatele cu caracter remuneratoriu pentru cota parte din valoarea lor ce nu trece de 3 la sută din

Salariile funcționarilor

Cum se socotește sporul.

Salariile funcționarilor publici au fost sporite, cum se știe, cu începere dela 1 Ianuarie 1926. Pentru a nu interveni nicio confuzie, ministerul de Finanțe a trimis tuturor autorităților instrucțiuni anunțite despre felul cum se vor calcula aceste sporuri. Sporurile vor fi de 40 la sută și se vor socoti la salariul de bază și la totalitatea indemnizațiilor de scumpete. Fracțiunile sub cinci lei nu se vor lua în seamă.

Astfel un șef de birou cu salariu de bază de 950 lei și indemnizații de scumpete 2895 lei, va primi un spor de 1535 lei lunar. Impiegatul cu salarii de bază 600 lei și indemnizații de scumpete 2180 va primi un spor de 1110 lei.

Fiecare instituție publică va înlocui tablouri cuprinzând numele tuturor funcționarilor, trecând în dreptul fiecăruia, individual, sporul ce i se cuvine.

Citiți, abonați
„LEMNUL“

Mare târg
de
ANUL NOU

La
EUGEN
SZABO

Mare magazin
de specialități
de modă
CLUJ

1 m. pânză sârb. L 25
1 m. carton bun,
de spălat . . L 29
1 m. flanel pt.
tennis . . . . L 35
Flanele netede
în colori pastel L 45
Pânza spălată
pt. trusou . . L 39
1 m stofă sottisch L 68
1 m. stofă bărb.,
150 cm. lat . L 250
1 m. crepe-marocain
de mătase,
100 cm. lat . . L 290
1 m. mătase crudă,
pt. haine . L 195

Stofe engleze pt.
mantele și haine,
Mătăsuri pt. haine,
Stofe pt. mobile și
Brocat,

Covoare și perdele
Garnituri de pat,
Pânze, Chiffoane și
pânzături de masă
se vând

pe prețuri ieftine
de Crăciun

Mare
târg de resturi.

Telefon: 4-79.

Cine dorește să
cumpere porțelan,
sobe de teracotă și
cărămizi refractare
bune și ieftine
să viziteze magazi-
nul fabricii

„IRIS“

din CLUJ, C. Reg. Ferdinand
36—38, (Palatul Băncii Agrare)

Nouile taxe poștale

Tariful care se aplică dela 1 Ianuarie 1926

Am anunțat că tariful pentru serviciile P. T. T. a fost sporit cu începere dela 1 Ianuarie 1926. Iată mai jos nouile taxe poștale:

1. Scrisoare simplă până la 20 gr. 3 lei.
  2. De fiecare 20 grame sau fracțiune în plus câte 1 leu.
  3. O carte poștală simplă 1 leu.
  4. O carte poștală ilustrată 2 lei.
  5. Imprimare de orice fel de fiecare 50 grame câte 50 bani.
  6. Cărțile didactice și literare cataloage și imprimate de editură și librărie, jurnale și publicațiuni periodice cari apar în România și se depun la poșta de editori, autori, librari administratori sau depozitari de ziare de fiecare 50 grame sau fracțiune câte 10 bani.
  7. Toate celelalte publicațiuni se taxează conform aliniatului 4. Imprimare în relief pentru orbi de fiecare 1000 grame câte 25 bani. Hărțile de afaceri până la 150 grame 3 lei, iar de fiecare 50 grame sau fracțiune în plus 50 bani.
  8. Probe de mărfuri până la 10 grame 2 lei.
  9. De fiecare 50 grame sau fracțiune în plus câte 50 bani.
  10. Taxa de recomandare peste taxele 1, 2, 3, 7, 8, 9, 6 lei 25 b.
  11. Taxa timbrului de asistență socială în altă localitate destinate la trimeterile de sub poziția 1, 2, 3, 7, 9, 9, 25 bani.
  12. Taxa avizului de primire 5 lei.
  13. Taxa unei foi de reclamație 6 lei.
  14. Suprataxa pentru obiectele adresate postrestant 4 lei.
  15. Abonamente de căsuțe poștale lunar 100 lei.
- Francarea pentru scrisori, cărți poștale, jurnale, etc. etc. este obligatorie la prezentare, cele nefrancate cad în rabut, iar cele eventual

insuficient francate se încarcă la destinație dublul taxei lipsă și cu un maximum de 2 lei.

Suprataxa de ramburs. până la suma de lei 500 este 1 leu.

Suprataxa de ramburs până la suma de 1000 lei este 2 lei.

Ramburs mai mare de 1000 lei 5 lei.

La ramburs de mesageria aceleași suprataxe.

Taxa cartonului unui mandat 3 lei, iar restul taxelor pe valoare rămâne neschimbat.

Taxa telegrafică a mandatelor regulate 20 lei, pentru cele urgente 60 lei.

Taxa de mesagerii după greutate la chilogram 8 lei.

Coletele cu cărți didactice, literate și științifice pe kg. 4 lei.

Facajul de fiecare kgr. sau fracțiune 4 lei.

Taxa de valoare declarată, neschimbată.

Taxa avizului de sosire 3 lei.

Taxa telegrafic pe cuvânt 1 leu

Telegramele de presă un cuvânt 50 bani.

Taxa abonamentului la adresă combinată anual este 500 lei.

Taxa de instalații a unui post telefonic principal în rețeaua urbană 3000 lei.

Taxele de abonamente, neschimb.

Convorbiri în raza comunei pe 3 minute 4 lei.

Convorbiri în interiorul județului 3 minute 10 lei.

Convorbiri cu județele vecine 3 minute 20 lei.

Convorbiri cu județele nelimitrofe 3 minute 40 lei.

Convorbirile urgente întreitul taxelor de mai sus.

Taxele noaptea pentru telegraf-telefon sunt cele de sărbători.

AUTOMOBILE:
BUICK
OLDSMOBIL ȘI
CITROËN

model 1926, au sosit la
magazinul de automobile

IOAN N. JILESCU
CLUJ Str. Regina Maria No. 16 CLUJ

Nu publicăm
acum cu scopul ca să facem reclamă, ci
atragem numai atențiunea On. public, că

Lichiorul
BOGSA

este cel mai bun și cel mai ieftin
cadou de Crăciun și Anul-nou, care în
vederea sărbătorilor, este mai ieftin cu
10% în luna Decembrie.

Mare asortiment
FIUL LUI MATIA RUN
cuțitar și optician, Cluj, Calea Victoriei No. 1.
5-11 Nickelare și ascuțitul se execută prompt.

EMANOIL SAMSON
CLUJ, Strada Regina Maria No. 32.

Engros de piele, talpă, accesorii
de ghete, curele de transmi-
siune produse din srăină-
tate, coajă de stejar
și molift coltori.

Telefon locuința 10-82. Magazin 3-87.

1-1 **Telegrame: „SAMPİELE“**

2-2

GANZ

Societatea Anonimă
de Electricitatea & Comp.

CLUJ

STR. REGINA MARIA No. 16

Telegr. Adr.: „ALTERNE“   Telefon 991.

Abonați „Ardcalul“

MARE ASORTIMENT DE
RAGLANE, ȘI HAINE DE BĂRBAȚI
ȘI COPII LA

M. Neumann   **CLUJ**
Piața Unirii 14.

Ravagiile inundațiilor

— Industrii distruse —

Inundațiile dezastruoase din ultimele zile, fără precedent în Ardeal, au produs pagube incalculabile miilor de gospodării țărănești de pe valea Someșului, Murășului și Crișului. Alba Iulia, Teiuș, Abrud, Câmpeni, Zlatna, Turda, sunt complet acoperite de apă. În apropierea Clujului, Someșul a dus peste douăzeci de case.

Pagube mari au suferit, mai ales, instalațiile industriale. La Apahida au fost distruse patru fabrici de cherestea. Fabrica de sticlă dela Turda a suferit, deasemeni, stricăciuni ireparabile. În casa de bani a fabricii se afla un milion de lei, care a dispărut în valuri.

Fabrica de sodă caustică și fabrica de piele Renner au stat deasemeni, câteva zile supt apă, și numai cu mare greutate s'au putut începe operațiile de salvare. Pagubele, numai în regiunea industrială a Turdei, trec de zece milioane lei.

În stația Poeni, apa Crișului venind mare, a luat cu sine o mare cantitate de lemne ale societății „Industria forestieră”. Apele au rupt, în același timp, și podul liniei de exploatare de pe valea Drăganului.

Pe Valea-Mureșului 18 între-

prinderi au fost inundate de apele Mureșului.

Dela Reghinul-Săsesc și până la Târgul-Mureș șuvoaiele de apă au năvălit așa de mari, încât au dus ce le-a eșit înainte: case copaci, mori și depozite de lemne.

Gara Sag a fost încunjurată de apele revărsate ale râului Timiș.

De asemenea au fost prinse între apele revărsate ale Timișului și comunele Birda, Opatita, Mânăstirea și Omor, iar comuna Gătaia a fost, în parte, inundată.

Legătura telefonică a fost de asemenea distrusă, puhoaietele de apă măturând din calea lor stâlpii.

Apele râurilor Berzava, Morovița și Poruga s'au revărsat inundând comunele Folia, Dejan, Butin, Remlacul-Mare și Sosdea.

În județul Caraș-Severin liniile ferate Berzovia, Praid, Yaioara, Gavosdia, Varadia, Cacova și Caranșebul-Nou au fost acoperite de ape.

Bancherii americani despre situația din România

— Insfârșit, câteva cuvinte de laudă —

Asociația bancherilor americani: „Banker's Trust Company” a publicat de curând un expozeu asupra situației economice a României. Spre surprinderea noastră, acest expozeu e favorabil nouă, făcând constatarea că situația României e destul de puternică pentru a intra într-o nouă fază, în care ar putea pune în valoare bogățiile sale.

Iată ce aprecieri fac bancherii americani la adresa noastră:

„România a făcut sforțări serioase pentru echilibrarea bugetului său și punerea la ordine a finanțelor sale. După studiile recente făcute de „Bankers Trust Company” din New-York asupra afacerilor din România, guvernul a reușit de 3 ani, să echilibreze bugetul fără să recurgă la noi emisiuni de monedă hârtie.

În Mai 1925 s'au luat măsuri pentru asanarea monetară.

Rezerva în aur a fost confiscată de Rusia iar sub ocupația dușmană s'au emis bancnote de Banca Generală. Prima etapă a reformei monetare s'a înfăptuit prin schimbarea rublelor și coroanelor.

„Bankers Trust Company” ține să pună în evidență că noua convențiune cu Banca Națională, implică oprirea absolută a biletelor de bancă pentru nevoile statului și lichidarea în 15—20 ani a datoriei de Stat față de această bancă.

S'a hotărât în mod foarte înțelept

să nu se fixeze numărul anilor în cursul căror va fi realizat complet planul de retragere a biletelor în circulație, s'a lăsat însă în sarcina Băncii Naționale și a ministerului de finanțe, să hotărască reducerea circulației din fiecare an.

România țără esențialmente agricolă, a trecut printr-o reformă agrară. În ciuda acestei reforme, toate terenurile sunt însămânțate ca și înainte de război.

În 1924 producțiunea petrolului a ajuns la producțiunea dinainte de război.

Încă înainte de război „Bankers Trust Company”, a pus în evidență guvernului să adopte o politică de încurajare pentru industrii, prin mijlocul tarifelor protecționiste. În 1921 această lege a fost revizuită și mari privilegii au fost acordate industriilor.

În schimb industriile vor întrebuința 75 la sută lucrători români.

După armistițiul bilanțul comercial era nefavorabil, însă dela 1924 încoace exporturile au depășit importurile și perspectivele pentru viitor sunt favorabile.

Condițiile de muncă în România nu sunt atât de aspre ca în alte țări din Europa.

Abonați „ARDEALUL”

Uzura

În jurul unui proiect de lege abandonat

E de prisos să mi reamintim azi ravagiile pe care le face lipsa de numerar. Toată populația țării suferă de pe urma ei. Dar mai ales industria și negoțul. Fiecare dintre noi ne putem restrânge, într-o măsură, cheltuielile necesare existenței, și putem amâna anumite nevoi bănești mai importante. Întreprinderile comerciale și industriale, — și într-o mare măsură chiar agricultorul — nu poate exista și nu poate prospera fără credit. Și lipsa de numerar are acest efect precis și fatal: restrângerea creditului.

Negăsind bani pe piața bancară, și fiind nevoite, chiar găsindu-i, să plătească dobânzi enorme, nenumărate asemenea întreprinderi au fost nevoite să-și răstrângă activitatea. La tot pașul întâlnești prăvălii cari lichidează, și dacă vedeți alte firme noi luându-le locul aceasta nu însemnează altceva, decât că iluziile mai au o forță de atracție chiar și în lumea economică. Fabricile concediază muncitori, își micșorează producția și așteaptă vremuri mai bune.

E aceasta o situație îmbucurătoare?

Nici decum. De-aceia, dându-și seamă de primejdia care ne amenință, guvernul a căutat să găsească un remediu. A înființat Creditul Industrial, care să acorde împrumuturi lesnicioase, dar criza nu s'a ameliorat cu nimic. Marea majoritate a comercianților și a industriașilor suporta aceleași dobânzi uzurare, chiar din partea băncilor celor mai serioase. Dobânda de 32—40 la sută pe an e obișnuită. Cămătarii iau, celor pe cari îi simt că au nevoie urgentă, până la 50 la sută pe lună!

Se anunțase, într-o vreme, că guvernul are de gând să depună în Parlament o lege pentru stăvilirea uzurei, pedepsind aspru, — cu amenzi mari, și închisoare, — pe cei cari se vor lăcomi să pretindă dela debitorii lor mai mult decât dobânda legală. Proiectul a căzut însă în baltă. Probabil a fost abandonat. Nu ne mirăm prea mult, ba suntem dispusi să recunoaștem că o asemenea lege n'ar stărpi cu desăvârșire uzura. Sunt destule mijloace pentru a pași alături de lege, Dar, dacă guvernul a renunțat să urmărească o regulamentare drastică a dobânzilor, ce măsuri înțelege să ia pentru a salva negoțul și industria națională din mâinile rapace ale cămătarilor?

Care e soluția?

MINAI RUSZ

ȘI

FIUL

Industrie de lemne

LUGOJ, ♦ BANAT

Industrie de lemne, Fabrica de cherestea, Parchete, Marfe de lemne și de furnir, Plăci de scanne, Cule de lemn, pentru pantofari, Încovoinrea mecanică a lemnului.

Controlul mărfurilor importate

O veche plângere a comercianților și industriașilor este, că oficiile vamale supun mărfurile importate la examen chimic și atunci când este evident că acest examen nu este necesar și mărfurile importate reprezintă valori atât de mici încât nu pot suporta taxele împreunate cu analiza chimică. Pentru a înlătura acest neajuns și pentru a scuti pe comercianți și industriași de cheltuieli și formalități inutile, Camera de Industrie și Comerț din Cluj a intervenit la inspectoratul vamal din loc pentru îndreptarea acestei stări.

În urma acestei intervenții d. inspector vamal Anghel Ștefan, a îndrumat toate oficiile vamale ca numai atunci să supună mărfurile importate, la analiză chimică, când calitatea mărfurilor nu este sigură sau când oficiile vamale nu pot stabili specia și calitatea marfei cu mijloacele ce le stau la îndemână. Aceste dispoziții ale inspectoratului vamal sunt cuprinse în următoarele:

1. Pe viitor numai acele mărfuri de import se vor supune la analiză chimică acărora compoziție nu se poate stabili nici prin cunoștințele practice ale funcționarilor vamali nici prin mijloacele fizice ce le stau la îndemână și astfel analiza chimică este absolut necesară.

2. Analiza chimică se poate face și în cazul când însuși comercianțul sau agentul vamal cere analiza chimică din oficiu. În cazul din urmă însă, dacă se dovedește că analiza a fost cerută din cauză lipsei de cunoștințe necesare a agentului vamal sau a neintrebunțării mijloacelor fizice de control, cheltuielile împreunate cu analiza vor fi suportate de biroul care a efectuat vămuirea. Contravenienții la aceste dispozițiuni vor fi aspra pedepsiți.

Babos & Co.

FIERĂRIE

CLUJ, STR. REGINA MARIA No. 21

◀▶

Vase din strainătate și unelte de bucătărie.

Mașini de fiert frumos șmalțuite.

Tot felul de mașini și articole agricole.

ATENȚIUNE!

Reclama făcută în ziarul

„ARDEALUL”

este cea mai eficientă.

Telegrams: Gëpgyâr
TELEFON: 148

Turnătorie de Fier și Fabrica de mașini din Cluj, S. A. Str. CHINTĂULUI 18 (fost Kajántól-ut 68)

Fontă, tevi de presiune, mîngîhinele paralele, potcoave de cizme, colți depotcoave, transmisiuni.

Conferința dela Praga

Pentru România n'a iscălit acordul financiar dela Insbruck

Am auzit deunăzi, că delegații României la conferința dela Praga au refuzat să iscălească acordul financiar, încheiat mai dinainte la Insbruck, privitor la lichidarea sarcinelor țării succesoare ale Austro-Ungariei.

Întâlnind, ocazional pe unul din membrii delegației române, și întrebându-l pentru România n'a putut să primească aranjamentul propus și s'a răspuns următoarele.

1. Pentru că acordul dela Insbruck punea în sarcina României anumite împrumuturi cari n'o privesc.

2. Pentru că acest acord transformă în datorii publice ale statului austro-ungar unele împrumuturi cari nu aveau acest caracter.

3. Pentru că așeza datoria publică a României în'tro poziție de inferioritate față de alte state, cari nu-și îndeplinesc obligațiile lor financiare.

4. Pentru că creia o situație și nu lichida definitiv problema.

5. Pentru că arunca în sarcina României plăți întârziate, provenind dintr'o perioadă când nu luase încă în stăpânire ținuturile liberate.

6. Pentru că organiza un regim de control incompatibil cu demnitate unei țări independente.

România e gata să răscumpere toate rentele perpetue și amortizabile, ca și toa'e împrumuturile pe libel, emise în coroane-argint sau coroane-hârtie oferind însă plata în moneda țării actuale a deținătorilor de titluri austro-ungare.

Această modalitate n'a fost însă acceptată la conferința dela Praga.

Pentru propășirea Industriei naționale

— Inființarea de cursuri speciale —

Camera de Industrie și comerț, prin d. M. Farkas, vice-președinte al ei, are intenția de a organiza o serie de cursuri pentru formarea viitorilor noștri industriași.

Aceste cursuri speciale se vor înființa după programul Academiei industriale din diferite centre apusene. Durata lor va fi de câțiva ani.

La aceste cursuri se va căuta a se aduce ca profesori specialiști din centrele principale apusene preferându-se Parisul și Berlinul cari astăzi dau tonul metodelor ce trebuiesc întrebuintate.

De asemenea dintre tinerii industriași destoinici se va trimite regulat în fiecare an un număr de bursieri pentru a se instrui în marile stabilimente apusene, care se va face prin recomandarea Camerei de comerț și pe contul ei.

Întreaga organizație a acestor cursuri va fi acordată unei comisiuni competente de a duce la bun rezultat această operă, care va fi baza unui adevărat îmbold pentru propășirea industriei noastre naționale.

Camera de Comerț din Cluj în vederea acestor lucrări a și prevăzută în industriale suma de 300.000 lei.

De altfel la suportarea cheltuielilor vor contribui și participanții la aceste cursuri prin mici taxe.

STOFE pentru domni și dame. Tricotage, Grenadin Marchisete — Cămăși pentru domni și dame. Plapome, Saltele etc. etc.

Se vând cu prețuri foarte reduse la

Magazinul „Hajnal”
CLUJ, Calea Regele Ferdinand și Calea Victoriei (Colț)
Numai într'un singur loc!

MARE TÂRG

DE ANUL NOU!

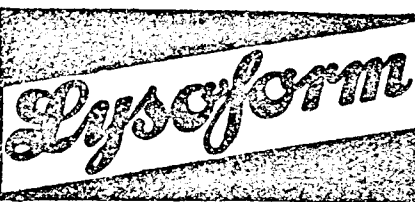
LA

MOSKOVITS & Co.

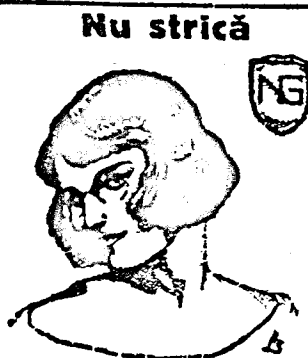
Cal. Reg. Ferd. 23.

Vis a vis de Postă

- pahar pt. apă dublu tare dela 4.50
- pahar pt. vin. 4.—
- cană pt. bere cu urechi 14.—
- 3 dec. 14.—
- garn. pt. apă de 6 pers. 66.—
- garn. pt. vin de 6 pers. 60.—
- garn. pt. liqueur de 6 pers. 40.—
- garn. pt. liqueur de 6 pers. cu tavă. 84.—
- farfurii de porțelan duble tari. 18.—
- garn. pt. compot de 6 pers. 156.—
- garn. pt. fructe sau prăjituri din porț. veritabil de 6 persoane. 150.—
- garn. mocca de 6 pers. 280.—
- garn. pt. prăjituri de 6 persoane. 280.—
- garn. pt. mâncare din porțelan veritabil de Carlsbad 26 buc. 1250.—
- 6 perechi farfurii cu ceașca din porț. 150.—
- 1 pereche ceașca cu farf. cu margini albastre. jum. tari. 20.—
- 1 garn. de spălat complet fay 477.—
- 6 buc. linguri din aluminiu 30.—

Cel mai bun desinfectant

Nu strică

să încercați Doamnă cât de bine vă aranjază ochelari fără cadru dacă suferiți de miopie.

Mare asortiment de ochelari și binoculi în magazinul

Fiul lui

MATIA KUN
CLUJ, Cal. Victoria No. 2.

Aparate de **radiofonic**

originale **BROADCASTING**

se pot capătă toate piesele. Exoperăm permise de instalare. Cautăm reprezentanți în toate orașele din Ardeal și Banat.

REPREZENTANȚA GENERALĂ BROADCASTING

CLUJ,
Str. Nicolae Iorga 3, 1/19
(Palatul „Generală“)

BORVIZ

DE

BORSEC

Regele apelor minerale.

Direcția comercială:

CLUJ

str. Memorandumului 8

(Casa Tischler)

Reprezentanța pt. vechiul regat:

BUCUREȘTI

Strada Carol No. 25

Pentru Crăciun și anul nou se poate capătă foarte frumoase **CĂRUȚIOARE** pentru **COPII**. Vanzare **EN GROS** la **STEFAN KEN-DOFF**, Strada Noua 20.

Citiți Lemnul

Ciorapii SĂNDOR sunt cei mai buni! **CLUJ, Piața Unirii 9**

BANCA GENERALĂ UNGARA DE CREDIT S. A.

Filiale:

Oradea-Mare, Brașov, Timișoara

PIAȚA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ**Cereale**

Grâu: 87 000 lei vag.
 Porumb: 65 000 lei vag.
 Orz: 57.000 lei vag.
 Ovăs: 58.000 lei vag.
 Săcară: 68.000 lei vag.

Vite

Vite 20—22
 Porci 32—46
 Vițel de lapte 30

Petrol și derivate

Prețurile au fost:

— Țițeiul cotează 28.100—28.300 lei vagonul de Buștenari și Băicoiu ușor și 22.900—23.000 lei, cel de Moreni neparafinos.

Benzina—ușoară e cerută la 10.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 10.30 lei kgr.

Benzina grea e cerută la 7.10 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 7.15 lei kgr.

Petrolul lampant este cerut la 2.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și și oferit la 3.00 lei kgr.

Motorina este cerută la 1.90 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 2.— lei kgr.

Păcura este cerută la 1.50 lei kgr. loco fabrică fără taxe și oferită la 1.55 kgr.

Uleiurile CFR. se găsesc la 5.15 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Uleiul regal e cerut la 7.30 lei kgr. loco fabrică fără taxe, OO a 8.30 lei kgr. și cel OOO la 11.20 lei kgr. loco fabrică fără taxe.

Fierărie

Cositor lei 325—335.
 Compoziție dela 10 la 80 la sută, conținut garantat de cositor lei 46—285.
 Plumb lei 44—48.
 Zinc lei 44—55.
 Antimoniu lei 90.
 Aramă lei 105—125.
 Alamă lei dela 103—130.
 Tablă neagră dela 05—130 mp. lei 21—14.—
 Tablă neagră de acoperiș dela Nr. 16—Nr. 22 lei 21.50.
 Tablă galvanizată dela Nr. 18—Nr. 22 lei 30—32 pe kgr.
 Tablă albă dela 90 libre la 216 lei 1500—3350.
 Fer: în bare lei 10.60.
 „ beton lei 10.60
 „ cornier lei 10.70
 „ balot 12.50
 Tevi de gaz: negre dela 24—300 lei.
 Tevi galvanizate ca mai sus, cu 40 la sută adaus.

Spirtoase

Spirț engros 46—50 lei.
 Vin 17—35 lei.

Manufactură și Textile

Zefir m. lei 30—200
 Batist m. lei 30—70.
 Mătasă m. lei 480—1200.
 Pânză m. lei 28—80.
 Ciorapi de bumbac lei 20—25.
 Ciorapi de ață lei 70—80.
 Ciorapi de lăptos lei 85—150.
 Mănuși de ață lei 30—100.

Coloniale

Cafea Rio 118—120.
 „ Maragojip 240—50.
 „ Salvador 185—90.
 „ Portorico 165—170.
 Orez Rangoon 22.50.
 „ Japonez 28.—
 Cacao Corf. 72.
 Lămâi per ladă 850
 Cear Moring 130, O. P. 220-30.
 Migdale 195—220.
 Zahăr 27—30.
 Piper 98.
 Scorțioară 76.
 Alune 185—195

Furac

Fân 250—220.
 Lucernă 240.
 Pae 80—100.

Pielărie

Talpa I-a lei 155—165
 Talpa II-a lei 140—135.
 Crupon I-a lei 195—220.
 Crupon II-a lei 145—205.
 Gatur 100—135
 Porle 90—130.
 Porle englez 155—180.
 Box negru I-a 80—90.
 Box negru II-a 60—70.
 Box color I-a 110—120.
 Box color II-a 70—90.
 Chevreaux 70—100.
 „ lac 110—125

Chimiciale

Salicil 230—50.
 Glicerină 125.
 Formalin 85.
 Naftalin 24—26.
 Acid carbonic 68—72.
 Chinină sulfurică 5000.
 Stearină 85.
 Parafină 50.
 Ceresină 70—75.
 Sare bismut 1200—1400.
 Vaselină albă 85.
 „ galbenă 45.
 „ albă americană 110
 „ galbenă americană 70.

BURSA

Valuteilor la Zürich
 2. Ian. deschidere.

Franci francezi	1940 ¹ / ₂
Franci belgieni	—
Lire sterline	2510 ¹ / ₄
Lire italiene	2020
Dolari	518
Reichsmark	12315
Franci elvețieni	—
Coroane cehe	13745
Coroane ungare	72.70
Shillingi	—
Drahme	—
Dinari	918 ¹ / ₂
Lire otomane	—
Zloti	—
Lei	240 ¹ / ₂
Napoleoni	—
Marca Pol.	59 ¹ / ₂
Pesetas	—

Trifoi și lucernă

Cumpărăm cași în anii trecuți orice cantități de
semințe de trifoi și lucernă
 pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

ATENȚIUNE! Acelor proprietari, cari ne vor vinde nouă produsele lor, ne obligăm, ca să le decuscutăm, cu mașinile proprii, (curățăm de matasă) gratuit a zecea parte din marfa vândută nouă, pentru a fi întrebuințată la viitoarea însămânțare.

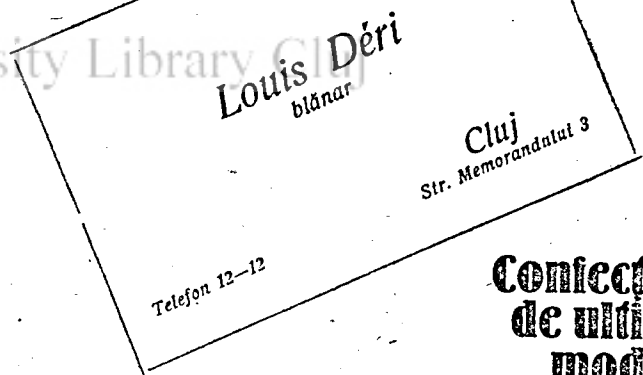
BANCA CENTRALA, Secția Cereale
 CLUJ, Strada Regina Maria No. 1—3.

4—4

Galoșii și șosonii
„WIMPASSING“
 sunt cei mai buni.

7—8

Cele mai
 elegante
 blănuri

Confecțiuni
 de ultima
 modă

TÂRG DE ANUL NOU!

Plapome diferite, dela 450 Lei în sus, saltele segrass, o garnitură dela 650 Lei în sus, saltele de păr de cal cu prețuri de fabrică, gloturi pentru plapome, liberti, duschez, atlas și mătasă brocată, cașmir cu păr, libertine, pânze și pânzesol cu diferite motive. Truso și pânze dela firmele Hermann, Polak și Munk. Fețe de mese și servete pentru serviciu de cafea din pânză Damas pentru 24 persoane, în diferite calități. Garnituri pentru paturi, perdele croșate, cămași pentru bărbați și femei, ștergare flotirt. Trusouri de Viena în depozit.

Plapome și saltele se execută la comandă în 24 ore. Înainte de a face cumpărături negreșit vizitați magazinul

„LEBEDA“
 Cluj, Calea Victoriei 10

Telefon 5—15

Telefon 5—15

3—5

Renunțarea la tron a principelui Carol

— Consiliul de Coroană dela Sinaia —

Un fapt politic de o externă importanță pentru situația țării pe care nu-l putem trece cu vederea, e renunțarea la tron a principelui Carol.

Principele Carol a trimis Regelui, acum câteva zile, următoarea scrisoare:

SIRE.

Am luat hotărârea irevocabilă de-a renunța la calitatea mea de Moștenitor al Tronului și de membru al Familiei regale.

Mă oblig a nu mai veni în țară zece ani de zile, afară de cazul când Majestatea Voastră îmi porunciți să fac altfel.

Pentru a lua act de această hotărâre a principelui Carol, un Consiliu de coroană a fost convocat la Sinaia, sub președinția Regelui. La acest Consiliu au participat în afară de membrii guvernului, următoarele personalități: General Averescu, Iuliu Maniu, Al. Vaida-Voevod, general C. Coandă, N. Iorga, I. Mihalache, P. S. Sa Patriarhul Miron Cristea, M. G. Orléanu și general Prezan.

Regele a ținut cel dintâi următoarea cuvântare:

Fiul Meu, într-o comunicare făcută Mie din Venezia, Mi-a anunțat hotărârea sa irevocabilă de-a renunța la drepturile sale de Moștenitor al Tronului și de membru al Familiei regale.

Cu toată durerea Mea de părințe și cu conștiința Mea de Rege, care ca și Regele Carol, am muncit pentru dezvoltarea, înălțarea și mărirea Țării de azi, — trebuie să vă anunț cu cea mai mare durere, hotărârea Mea Nestramutată și definitivă de-a primi această renunțare a Principelui Carol.

Vă rog, deci, pe toți să Mă ajutați pentru a întări cu formele legale acest act și a face ca el să nu aibă niciun alt ecou în Țară.

Preștiugiul dinastiei, preocuparea mea de viitorul țării și de prestigiul ei. Mă face să iau această hotărâre, care, încă odată va Spun, cu durere trebuie să o anunț domniilor-voastre.

Hotărârea Regelui a fost ac-

ceptată de cei prezenți. Totuși, dnii N. Iorga, Iuliu Maniu și Al. Vaidă au fost de părere să se mai facă un demers pe lângă principele Carol, rugându-l să revină asupra hotărârei luate.

Comunicatul guvernului

Guvernul a dat următorul comunicat:

A. S. R. Principele Carol, moștenitorul tronului, Comunicând, în scris, M. S. Regelui, renunțarea sa irevocabilă la succesiunea tronului și la toate prerogativele ce decurg din această calitate și din aceea de membru al Familiei Regale, s'a văzut nevoit să primească această renunțare și să convoace pentru azi, 31 Decembrie 1925, la Castelul Peleş, un Consiliu de Coroană. În acest consiliu, M. S. Regele a comunicat înalta Sa hotărâre și a făcut apel la toți fruntași țării, prezenți, de a-ajută în executarea ei și la proclamarea A. S. Principelui Mihai ca moștenitor al Tronului.

În acest scop, în urma asigurărilor de sprijin date din partea tuturor celor prezenți, Reprezentanta Națională a fost convocată pentru Luni, 4 Ianuarie 1926.

— Banca Națională a hotărât de retragă din circulație bancnotele să 100 lei emise în anii 1917 și 1918. Aceste bancnote pot fi schimbate până la 1 Iulie 1926 la Banca Națională și sucursalele ei.

ÎN VEDEREA INTERNATELOR

Toate imprimările de contabilitate

Foi de zi,
Evidența alimentelor,
Tablouri, Chitanțe
etc.

se pot procura la

LIBRARIA BOROS, CLUJ

INFORMATII

— Urmăm tuturor cetitorilor și abonaților noștri sincere felicitări de anul nou.

— Fabricanții de bomboane și ciocolată s'au grupat într'un sindicat care a fost alipit la Uniunea Generală a Industriașilor din România cu sediul în București.

— Cu începere de 1 Ianuarie 1926 taxele de transport pe C. F. R. vor fi sporite deocamdată cu 15 la sută.

— După cum ni-se anunță din București vestea majorării tarifului P. T. T. a fost primită cu o vădită nemulțumire ceace a dat loc la multe proteste.

— Conform ordonanței Nr. 23019 a ministerului muncii, dela 1-5 Ianuarie 1926 comercianții vor putea ținea prăvăliile deschise până la orele 10 seara. Această prelungire a orelor de închidere s'a acordat pentru că comercianții s'au aibă timpul necesar pentru facerea inventarelor și încheierea registrelor. În timpul dela ora de închidere obișnuită și până la orele 10 seara comercianții nu vor putea face nici un fel de vânzări. Nu cad sub prevederile acestei ordonanțe institutiile financiare, birourile comerciale și industriale, agențiile e/c.

— După cele mai recente date statistice publicate de ziarul german, în timpul din urmă somajul în Germania a crescut cu 40 la sută numărul șomerilor urcându-se la 567 mii.

— În bugetul anului 1926 s'a prevăzut o reducere de un miliard a taxelor de export. Consiliul Eco-

nomie superior a hotărât ca taxele de export pentru articolele de prima necesitate să nu fie reduse înainte de primăvară.

MARE TÂRG DE ANUL NOU!

Mai ieftin ca la lichidare

se pot procura articole de haine mai jos insirate:

1 mtr.	Batist chifon	— — —	Lei	28
1	Mătăsă brută	— — —	"	125
1	Delin de spălat	— — —	"	38
1	Postav de dame	— — —	"	185
1	Eponge	— — —	"	88
1	Liberti în toate culorile	— — —	"	65
1	Haine de mătăsă lățimea dublă	— — —	"	98
1	Grenadin lăt. dublă	— — —	"	58
1	Grenadin de mătăsă vârgat	— — —	"	125
1	Zelir englez	— — —	"	42
1	Carton cosmanosi	— — —	"	42
1 p.	Ciorapi ajour	— — —	"	90
1 p.	Ciorapi de ață	— — —	"	55
1 p.	Ciorapi de dame	— — —	"	25
1 p.	Ciorapi bărbătești	— — —	"	20
1	Camașă de dame	— — —	"	102
1	Camașă de bărbat	— — —	"	185
1	Haine de copii	— — —	"	80

M. Izsák & Co.

CLUJ,

Cal. Reg. Ferdinand 63.

(Lângă pavilionul Hornar)

4

Produse FABRICEI DE BERE CZELL din Cluj -- Mănăstur:

bere albă „URSUS“ bere albă specială „URSUS“ -- EXTRA bere neagră din malț dublu HERCULES se capătă pretutindeni!

Mare târg de GHETE pentru ANUL NOU

FRĂȚII GONDA

Cluj—Oradea—Marc

Pentru funcționari prețuri reduse

Sticlărie și porțelan

geamantane pentru călătorie și gente de piele pentru doamne, mai ieftin cumpărați în

Magazinul „PARISIEN“ Cluj, Calea Reg. Ferdinand 12.